

WAKKER VOOR VREDE. DE EERSTE STAP

zondag 3 november 2013

Toespraak zuster Jeanne Devos

Goede mensen,

Ik ben dankbaar vandaag een boodschap te mogen brengen vanuit mijn eigen ervaring.

50 jaar geleden koos ik voor India, 28 jaar geleden koos ik in India voor de allerarmsten die in slavernij leefden: miljoenen vrouwen en kinderen die om te overleven, werken in privé huizen - zonder rechten, zonder scholing, zonder naam, in 1999 erkend als een moderne vorm van slavernij.

In India zijn ze naar schatting met 92 miljoen. Ik koos voor hen, was samen met hen, leerde van hen: hoe het er eigenlijk aan toe ging, hoe het zo niet langer kon. Ik begon met wat ze wel konden, bouwde met de kracht die ze hadden. En nu, na 28 jaar, met een sterke internationale beweging hoor ik hen zeggen: "We have done it ourselves": dat is vrede!

Het is zo gewoon, maar evenzo sloeg ooit een mens twee stenen op elkaar en ontdekte vonken vuur.

Het is hun boodschap die ik u mag brengen als eerste en kleine stap. Ik heb er 12 stapjes van gemaakt.

1. De kleine stap naar vrede is een **KEUZE**, zoals die van onze vrouwen die zeiden: "We willen het anders voor onze kinderen." Dat doet denken aan de vijf broden en de twee vissen.

Uw aanwezigheid hier is een bewijs van uw keuze.

2. Die keuze brengt ons **SAMEN**. Huisarbeidsters in India en elders werden 28 jaar geleden tegen elkaar opgezet in wantrouwen: ze konden elkaars werk afnemen ...

Onze eerste samenkomst van 7 vrouwen (er waren er 250 uitgenodigd) begon met ruzie en pijn (om zo een werkwisseling) en eindigde met de eerste kleine stap: ons samen inzetten zodat hun kinderen zonder huisnummer toch naar school konden.

Dat lukte en gaf vertrouwen. Deze kleine stap van goedheid voltrok zich van de een naar de ander en liet ieder van die vrouwen tot hun recht komen.

3. Zo begon **INZET** en engagement samen en dat brak de stilte en het doodzwijgen van het onrecht voor mensen in slavernij en uitbuiting, discriminatie en geweld tegen vrouwen en kinderen.

4. Die inzet begon met het herontdekken van de **WAARDIGHEID** van hun werk en van hun eigenwaarde. Waardigheid geeft nieuwe kracht, engagement, fierheid, en vrede en de ontroering van gewaardeerd te worden.

5. Die kracht gaf collectieve **SOLIDARITEIT** in hun jarenlange strijd voor hun rechten. Eerbied en rechten voor ieder kind, mens, voor elke groep, nationaliteit, kleur, godsdienst, ideologie is de vredesduif in onze wereld.

6. Die lange strijd is gedragen door hun **VOLHARDING** en uithoudingsvermogen. Het is een 28-jarige ervaring van door te blijven gaan, voortdoen en niet omzien.

7. **RECHTVAARDIGHEID** voor ieder was ook de boodschap van Pacem in Terris, de encycliek van Johannes XXIII. Rechtvaardigheid, rechten en de erkenning van menselijke waardigheid zijn onophoudelijke eisen voor vrede.

8. De sterkte van onze beweging is de **COLLECTIEVE** - lokale, nationale en internationale **SOLIDARITEIT** van huisarbeiders - gesteund door vele sympathisanten, medewerkers hier in Vlaanderen. Het groeide en kwam tot een hoogtepunt in de ILO (Internationale Arbeidsorganisatie) op 16 juni 2011 met de conventie C189 'Waardig werk voor huisarbeiders'.

Een beetje zoals het kleinste zaad: in goede grond heeft 't alleen maar zon en regen nodig om te barsten van leven.

Die hoogtepunten zijn het resultaat van sterke solidariteit.

Vrede kan er vandaag alleen maar zijn als diegenen die geen geweld of onrecht ervaren (en dat zijn wij) even diep geërgerd zijn als zij die er midden in leven.

Vrede groeit en bloeit uit solidariteit, als kleine stap:

- als hun vernedering en uitbuiting mij raakt;
- als hun pijn mij kwetst;
- als hun onmacht mij onrustig maakt;
- als hun gebondenheid mij minder vrij maakt;
- als hun slavernij mij roept;
- als hun vrijheid mijn vreugde is;
- als hun leven mijn, ons leven wordt.

9. Dat vraagt in en van onze beweging leven met **RISICO'S** en dat is ook de uitdaging van de vredesopbouw - dat we dingen durven beginnen waarvan niemand weet wat de afloop zal zijn.

10. Maar... dat bracht **NIEUW LEVEN** voor mensen in slavernij: In 2011 (ILO C189) en vorige week nog, op 28 oktober 2013, bij de oprichting van een wereldfederatie van huisarbeiders in Uruguay.

11. En hopelijk ook een **NIEUWE WERELD** - zonder kindsoldaten, zonder slachtoffers van kinder- en mensenhandel of kinderarbeid, zonder slagvelden of aanvallen, zonder honger.

12. Ook nieuw leven en kans om weer te **DROMEN** voor slachtoffers in onze vijf transit shelter homes met KU Leuven.

Graag sluiten we aan met onze kleine stappen met een vernieuwde spiritualiteit en cultuur van vrede.

Het recept blijft eenvoudig:

- de erkenning van menselijke waardigheid
- eerbied voor het recht van ieder in elke menselijke relatie.

We vinden het ook terug in onze en alle godsdiensten en tradities. De AHIMSA (geweldloosheid) is de belangrijkste waarde in het hindoeïsme.

Houden we dan dit visioen en die droom levend voor onze wereld vandaag en plaatsen we

- tegenover geweld en macht - een kracht, een energie die leven geeft en laat leven;
- tegenover het groeiend individualisme en drang naar bezit - de waardigheid van ieder mens en kind;
- tegenover de dodelijke competitie - samenwerking en solidariteit.

Het blijft voor ieder van ons een keuze voor of tegen het leven - voor of tegen vrede.

Als herdenking van '14-'18 en hulde aan de helden, geven we een nieuw elan voor vrede.

Ik sluit met een aanmoediging:

Riskeer meer dan wat anderen 'veilig' vinden

Zorg meer dan wat anderen 'wijs' vinden

Droom meer dan wat anderen 'praktisch' vinden

Verwacht meer dan wat anderen 'mogelijk' vinden

Doe meer dan je dacht dat je kan

Deel meer dan je dacht dat je kan missen

Hoop tegen beter weten in

En wonderen van vrede zullen leven en alles nieuw maken - dat geeft de vreugde van deze vredeswake.